

Inte presenterad under seminariet

Ändrade regler för luftvärdighetgranskning och import (Del-M och -ML)

Baserat på:

(EU) 2026/100, (EU) 2026/56 och NPA 2025-102

Presentatör

Johan Brunnberg Flygteknisk Inspektör
Sjö- och luftfartsavdelningen
Enheten för operatörer, fartyg och luftfartyg
Sektionen för teknisk operation

2026-05-27

- EU 2026/100 **om ändring** av förordningarna (EU) nr 748/2012 och (EU) nr 1321/2014 vad gäller **processen för granskning av luftvärdighet, luftvärdighetsbeviset och händelserapporteringen**, och om **rättelse** av förordning (EU) nr 1321/2014
 - Gäller från 2026-02-07, ska vara införd 2026-08-07
- EU 2026/56 **om ändring** av förordning (EU) nr 748/2012 vad gäller **luftvärdighetsbevis och begränsade luftvärdighetsbevis**
 - Gäller från 2026-02-07, ska vara införd 2026-08-07
 - *Importprocessen*

Innehåll

- Bakgrund – Exempel på förändringar
- Införande – Tillämpning
- ARC eller rekommendation
- Villkor för förlängning av ARC
- Håll isär processerna
 - Hantering av luftvärdighetsuppgifterna vs luftvärdighetsgranskning
 - Utvärderingsprogram
- Slutord
- Summering

Bakgrund – Exempel på förändringar

Bakgrund

- Utvecklingen har tagit tid
 - Ändringarna baserade på NPAs 2016-08, 2016-19 och 2015-17
 - Opinion kom 2024, Delegeringsakten kom 2025, Implementeringsakten kom 2026
 - AMC/GM (1321/2014 & 748/2012) har konsoliderats i NPA 2025-102 (“Fast track”)

Vad vill man uppnå:

- Harmoniserad luftvärdighetsgranskningsprocess mellan Del-M och Del-ML
- Minska antalet rekommendationer (Minskad administration)
- Underlätta överföring (transfer) av luftfartyg inom EU
- Höja standarden på import från andra system

Exempel på förändringar

- Andra **villkor för utfärdande** av rekommendation *eller* ARC efter luftvärdighetsgranskning (Del-M)
 - ”*Kontrollerad miljö*” försvinner
 - Behöver inte vara luftvärdighetsgranskande organisation för att utfärda ARC
Blir:
 - ”*Fortlöpande hanterats enligt M(L).A.201*” (+ 2 punkter till)
- Vid förlängning av ARC
 - ”*Kontrollerad miljö*” försvinner.
Blir:
 - Luftfartygets fortsatta luftvärdighet har kontinuerligt hanterats av **den** organisationen sedan utfärdandet av granskningsbeviset för luftvärdighet. (+ 2 punkter till)
- Förtydligats vad som gäller vid import från andra system än EU 748/2012
 - T.ex statsluftfart (Artikel 2.3)

Exempel på förändringar

- Om Exportluftvärdighetsbevis inte kan erhållas vid import
 - Krävs ett utvärderingsprogram (*med efterföljande utvärderingsrapport*)
 - Det kan utföras av annan organisation än den som luftvärdighetsgranskar efter acceptans av myndigheten (*Privilegium för CAMO, CAO-L, (CAO-U vid Del-ML)*)
 - Endast under begränsade och särskilda omständigheter
- Krav på stickprovsprocessen (*Sampling process*) (AMC/GM)
- Mindre ändringar i dokumentationsgranskningen t.ex.:
 - (7) LLP/TCC korrekt identifierade och införda i dokumentationssystemet
 - (9) Type Design – Konfigurationskontroll av modifieringar/reparationer (Ingen "konflikt")
 - Ny - (12) Underhåll utanför (EU) 1321/2014
- Luftvärdighetsgranskningsrapport krävs
- Ändrad rekommendationsrapport

Exempel på förändringar

- NPA 2025-102 innehåller endast de mest kritiska AMC/GM
 - I och med harmoniseringen (M/ML) kommer de befintliga AMC/GM omnumreras
- CAME kapitel 4 ändras
- CAME kapitel 4C införs – Procedurer för utvärderingsprogram
- ”Conflict of interest” för ARS
- Ändrade ARC 15a/b/c
- Hur långt är ett år...
- Etc

Lästips om ändringarna:

- Opinion No 08/2024 avsnitt **2.3** (Regel)
- NPA 2025-102(A) avsnitt **2.3** (AMC/GM)

Införande – Tillämpning

Införande – Tillämpning

Före införande av EU 2026/100
(& EU 2026/56)

Får tillämpas till 2026-08-07

Införande av EU 2026/100
(& EU 2026/56)

Får tillämpas från 2026-02-07

AMC/GM
Beräknas
till Q2
2026

Efter införande av EU 2026/100
(& EU 2026/56)

Ska tillämpas från 2026-08-07

2026-02-07

2026-08-07

Berör:

- CAMO (med eller utan AR)
- CAO-L (med eller utan AR)
- CAO-U (med AR)
- 145 (med AR)
- 66-ARS
- Myndigheten

ARC eller rekommendation

M.A.901(b) En luftvärdighetsgranskning som genomförts med tillfredsställande resultat ska medföra följande:

- (1) **Ett granskningsbevis** avseende luftvärdighet som utfärdas i enlighet med tillägg III (Easa- blankett 15b), **om följande villkor är uppfyllda**:
 - (i) Luftfartygets fortsatta luftvärdighet har **fortlöpande hanterats i enlighet med punkt M.A.201** i denna bilaga *eller* punkt **ML.A.201** i bilaga Vb, beroende på vad som är tillämpligt, **sedan utfärdandet av det tidigare granskningsbeviset** avseende luftvärdighet.
 - (ii) Luftfartyget har **underhållits** i enlighet med denna förordning sedan utfärdandet av det tidigare granskningsbeviset avseende luftvärdighet.
 - (iii) **Luftvärdighetsbeviset** har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 748/2012 och har inte återkallats eller återlämnats vid tidpunkten för granskningen.
- (2) En **rekommendation** om utfärdande av ett granskningsbevis avseende luftvärdighet till den behöriga myndigheten, **om villkoren i punkt 1 inte är uppfyllda**.

Villkor för förlängning av ARC

M.A.902(b) Granskningsbeviset för luftvärdighet får endast förlängas av den organisation som svarar för luftfartygets fortsatta luftvärdighet, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

Granskningsbeviset för luftvärdighet får endast förlängas av den organisation som svarar för luftfartygets fortsatta luftvärdighet, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- (1) Luftfartygets fortsatta luftvärdighet har **kontinuerligt hanterats** av den organisationen sedan **utfärdandet** av granskningsbeviset för luftvärdighet.
- (2) Luftfartyget har sedan utfärdandet av granskningsbeviset för luftvärdighet **underhållits** av en underhållsorganisation som godkänts i enlighet med bilaga II (Del-145) eller bilaga Vd (Del- CAO), beroende på vad som är tillämpligt.
- (3) Den organisation som hanterar luftfartygets fortsatta luftvärdighet har **några *inga** bevis för eller skäl att tro att luftfartyget inte är luftvärdigt.

Det underhåll som avses i första stycket punkt 2 får inbegripa pilot-/ägarunderhåll som utförts och godkänts antingen av piloten/ägaren eller av oberoende certifierande personal.

*Rättelse genom 2026/90303

Håll isär processerna

3 Processer

Ansvarig för hanteringen av luftvärdighetsuppgifterna

(M.A.201, ML.A.201)

Del-M(L)
Kapitel C – Fortsatt luftvärdighet

Luftvärdighetsgranskning

(Del-M(L) - Kapitel I – Granskningsbevis avseende luftvärdighet)

Utveckling av utvärderingsprogram med utvärderingsrapport

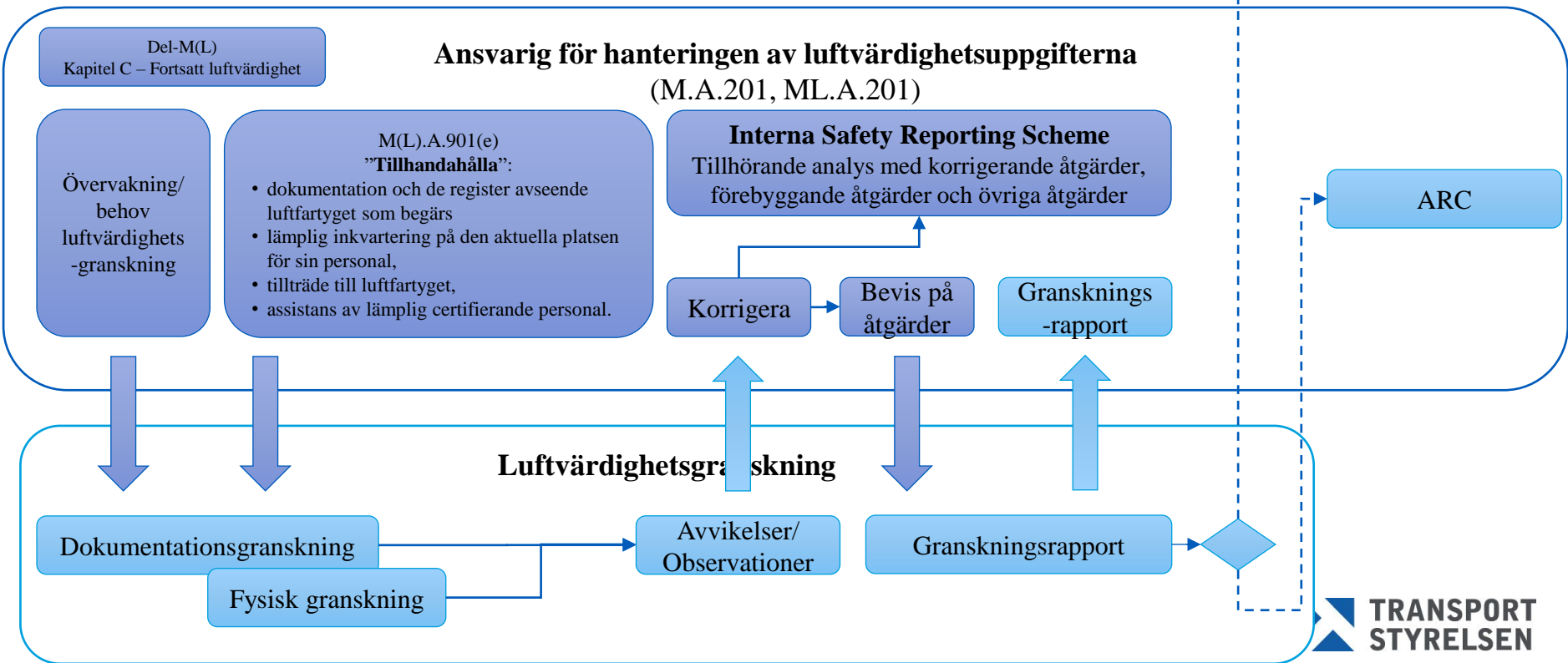
(21.A.174(d)(3) & (d)(4), 21L.A.143(h)(h)(3) & (h)(4))

Hantering av luftvärdighetsuppgifterna vs luftvärdighetsgranskning (CAM vs AR)

Kapitel C – Fortsatt luftvärdighet

Kapitel I – Granskningsbevis avseende luftvärdighet

Process – CAM vs AR

Utvärderingsprogram

När "Exportluftvärdighetsbevis" saknas

(endast under begränsade och särskilda omständigheter)

Delar av 21.A.174(d)

Det utvärderingsprogram som avses i första stycket punkt 3 ska **säkerställa att luftfartyget och dess dokumentation är i sådant skick att luftfartyget kan komma i fråga för utfärdande av ett luftvärdighetsbevis,**

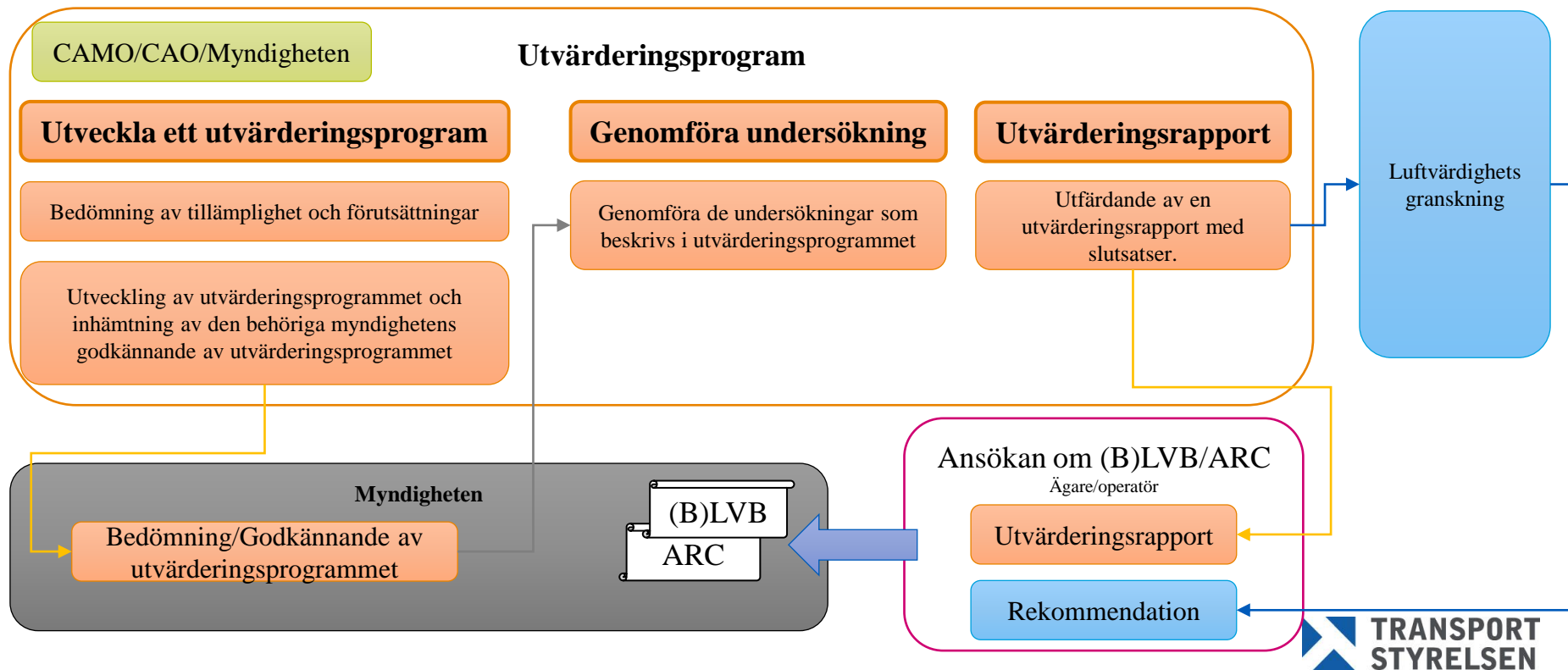
- genom **omfattande undersökningar** som utförs av en godkänd organisation eller av den behöriga myndigheten.
- Programmet ska **identifiera eventuella avvikelser eller brister** som, efter nödvändiga korrigerande åtgärder, kommer att bringa luftfartyget i **överensstämmelse med tillämpliga luftvärdighetsnormer.**
- **Utvärderingsprogrammet** ska **inte ersätta** de uppgifter som utförs av den person eller organisation **som ansvarar för fortsatt luftvärdighet eller luftvärdighetsgranskning, utan ska komplettera dem.**

Utvärderingsprogram vs luftvärdighetsgranskning

Evaluation programme

Process	Evaluation programme	Airworthiness review
Phase of the import	Beginning of the import process.	End of the import process
Objective/Scope	<p>To compensate for the lack of an airworthiness statement by:</p> <ul style="list-style-type: none">- Evaluating the condition of the aircraft - investigations on specific areas to eliminate doubts or uncertainties- Ensuring the aircraft is in a condition suitable for obtaining an airworthiness certificate- Investigate the history of the aircraft - the accuracy and completeness of records, former operational environment and its airworthiness implications, unclear design changes, and uncertainties regarding maintenance standards- Investigations are customised on a case-by-case basis, based on the Evaluation Programme agreed with the competent authority- May require the support of the design approval holder to clarify issues	<p>To confirm that the aircraft complies with continuing airworthiness requirements and is airworthy.</p> <ul style="list-style-type: none">- Verification based on sample checks as defined in M(L).A.903.- Broader and standardised scope- Full compliance with all continuing airworthiness requirements must be demonstrated, including AD compliance, correct embodiment of modifications and repairs using approved data, and performance of required maintenance
Investigation Approach	<ul style="list-style-type: none">- Tailored to the specific aircraft and its background (e.g. focused investigations on areas likely to raise concerns, based on the aircraft's design, history and origin)	<p>Standardised scope, with the sample normally selected at random and its size adjusted according to the risk associated with the aircraft.</p>

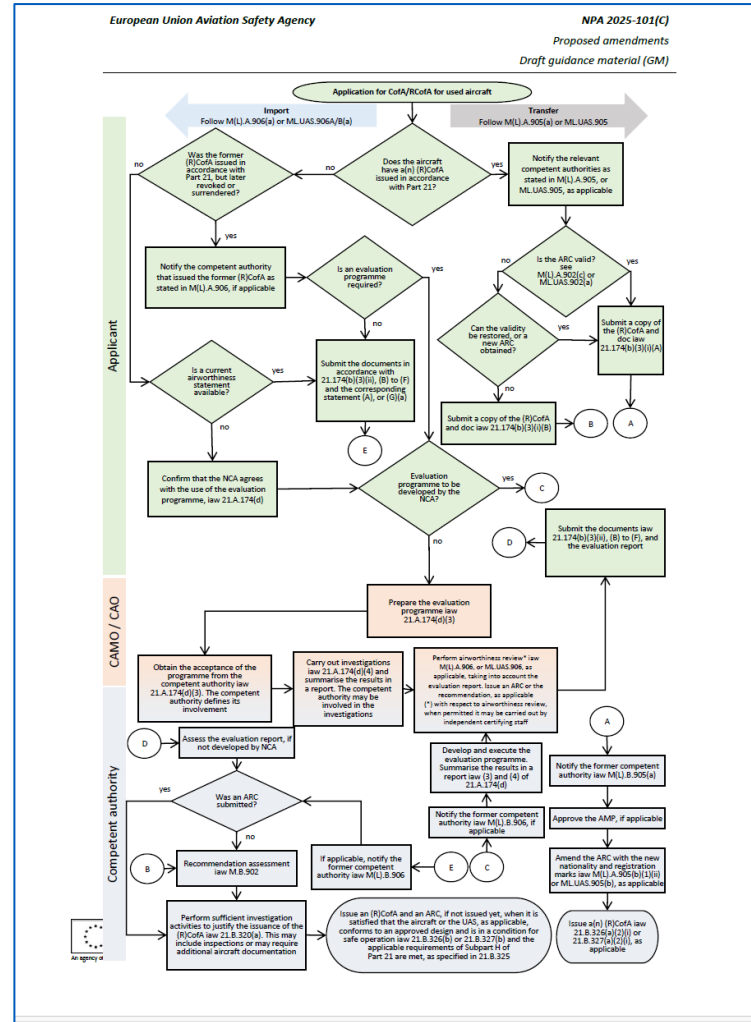
Process – Utvärderingsprogram

Import och transfer processen för luftfartyg

Från NPA 2025-102(C)

GM1 21.A.174(b) Application

Slutord

Slutord

Fokusera på att utveckla processerna och procedurerna för:

- 1. Luftvärdighetsgranskningen** (*Oavsett man har privilegiet eller inte*)
 - *Från* bevakning av giltighet för ARC, **till** beställning (intern och/eller extern), **till** ARC i luftfartyget
- 2. Förlängning** av ARC
 - *Från* bevakning av giltighet av ARC, **till** förlängd ARC i luftfartyget
- 3. Utvärderingsprogram**, om intresse/behov finns
 - *Från* behov uppstår, **till** utvärderingsrapport till luftvärdighetsgranskaren och sökande (ägare/operatör)

Summering

- Bakgrund – Exempel på förändringar
- Införande – Tillämpning
- ARC eller rekommendation
- Villkor för förlängning av ARC
- Håll isär processerna
 - Hantering av luftvärdighetsuppgifterna vs luftvärdighetsgranskning
 - Utvärderingsprogram
- Slutord

Ändrade regler för luftvärdighetgranskning och import (Del-M och -ML)

Baserat på:

(EU) 2026/100, (EU) 2026/56 och NPA 2025-102

Hur långt var ett år...

Från workshop (P&CA TeB)

- Utkast på ändring mot NPA:

- ARC issued on 28 May 2024 (without anticipation) → expires 27 May 2025
- First extension → 27 May 2026
- Second extension → 27 May 2027

This approach is aligned with Regulation (EEC, Euratom) No 1182/71.

NPA 2025-101(B) – CAME Kapitel 4

Part 4	Airworthiness review procedures
4.1	Airworthiness review staff Airworthiness review process — General aspects, planning and interruption of the airworthiness review
4.1.1	Sampling process
4.2 4.1.2	Documented review of aircraft records
4.3 4.1.3	Aircraft P physical survey
4.4	Additional procedures for recommendations to competent authorities for the import of aircraft Airworthiness review of aircraft without an airworthiness certificate issued in accordance with Regulation (EU) No 748/2012
4.1.4	
4.1.5	Management of findings detected during the airworthiness review
4.1.6	Airworthiness review report
4.5	Issuance of the ARC recommendations to competent authorities
4.2	
4.6	Issuance of the ARC
4.3	
4.4	Airworthiness review staff
4.5	Qualified personnel assisting the airworthiness review staff
4.7	Airworthiness review records, responsibilities, retention and access
4.6	
4.8	ARC extension
4.7	

Påbörjat ändringarna på web

Del-M Luftfartyg

- [AMP Del-M utan reliability prog](#)

**Rekommendation
luftfartyg (Pro)**
(Baserad på M.A.901(d), AMC)

Allmän information

- [Guide "Aircraft technical log sy](#)
- [Rekommendationsrapport Luft](#)
- [Recommendation Report Airw](#)

M.A.901
M.A.902
M.A.903
M.A.904

Ersätts.
Infört senast 2026-08-07 pga EU
2026/100.

Sida 7 av 22

Guide - Regler/AMC omhändertagna i CAME
Rev 14.1 2026-03-25

Regel/AMC/GM	§/nr	CAME	Tbd	Tbd
M.A.905				
M.A.901	a	Infört senast 2026-08-07 pga EU 2026/100.		
	b	Infört senast 2026-08-07 pga EU 2026/100.		

SLUT